

Pomponia.

Paa Dansk ved
N. P. MADSEN.

Plautius var imod, at hans Hustru skulde undersøges, men hendes Fader vilde ikke paa nogen Maade gaa ind paa mildere Forholdsregler. Der blev fastsat en Dag, paa hvilken Undersøgelsen skulde finde Sted.

Pomponia blev sammen med sin Mand indbudt til sit Barndomshjem. Her fandt hun hele Familien samlet i den af Marmorstøber omgivne Hal, der saa ofte havde genlydt af Ekkoet af hendes Skridt og hendes glade Latter, og her skulde der holdes Dom over hende.

Efter Pomponius' Anordning havde Plautius ikke meddelt sin Gemalinde, i hvad Hensigt de var blevet indbudt. Den strenge og højelegelige Senator ønskede at betragte hendes Ansigt i det Øjeblik, hun første Gang hørte Anklagen, for derigenem mulig at komme til Klarhed over, om hun var skyldig eller ej.

Med oprigtig Forbavselse hørte Pomponia paa hendes Faders Anklage, der blev fremført i en højtidelig Tone. Han tiltalte hende, som om det stod fast, at hun var skyldig, og da han endte med at bønfalde hende om ikke ved sin Ugudelighed at drage Gudernes Vrede ned over dem alle, da folte Pomponia noget af sin tidligere overtroiske Frygt stige op i sig, og hun var til Mode, som om hun virkelig havde gjort sig skyldig i Gudsbespøttelse.

Hun nægtede ikke, at der var opstaaet Tvivl i hendes Hjerter, og at hun havde tænkt meget over, hvad hun havde hørt af Aristobulus. Men hun kunde ikke erklære, at hun havde omvendt sig til en ny Tro. Dertil havde hun altfor lidt Kendskab til Kristendommen, og dertil var hendes Standpunkt endnu alt for umodent og uklart.

Plautius kom hende til Hjælp. Hans saa hendes Pine og Forvirring og var fuld af Uvillie paa Grund af den Beredvillighed, hvormed den forsamlede Familie syntes at skænke Anklagen Tillid. Han stillede sig frem og holdt en glimrende Forsvarstale for hende. Han udmalede det letsindige og usædelige Liv, der førtes ved Hoffet og i mange af de fornemste Familier. Og dette ansaa han for tilstrækkelig Grund til, at hans Hustru trak sig tilbage baade fra Hoffet og det selkabelige Liv. Han anførte ogsaa tilstrækkelige Grunde for, at Pomponia vægrede sig ved at overvære de grusomme Gladiatorkampe og de blodige Skuespil, der ellers var de fornemme Damer største Fornøjelse. Han forsvarerede sin Hustrus Ret til at leve et tilbagetrukket Liv, et Liv, der for hende blev beriget ved de Barmhjertighedsgerninger, hun søgte at øve mod de lidende i Samfundet. Han var vis paa, at havde hun forsynet sig imod Gudeme, saa vilde hun være villig til at gøre det godt igen, og som hendes Ægtefælle fordrede han Ret til at afgøre denne Sag alene med hende.

Plautius havde handlet klogt ved selv aabent at have meddelt sin Svigerfader, hvad Junia havde betroet ham. Ved denne Aabenhed vandt han den gamle Hjerter, saa han skænkede hans Forsvar Ørenlyd og ganske overlod Sagen i hans Haand. Kun formanede han sin Datter til ikke mere at lytte til fremmed, overtroiske Lære, hvad enten den stammede fra Jøder eller Kristne, men i alt, hvad der angik Religionen, lode sig lede af sin kloge og forstandige Ægtefælle.

Pomponia tav. Hvad skulde hun sige? Hvordan skulde hun være en Jesu Bekender, saa længe hun ikke ejede hans Liv? Og hvordan skulde hun aabent kunne forægte de gamle Guder, saa længe Guds Aand ikke havde rensset hendes Hjerter fra Overtro og Frygt for disse Afguder? Hun kunde da intet andet end tie, hvor pinligt det end var for hende, at hun ikke turde tale. Og hun haabede, at den Tid maatte komme, da hun offentlig for alle Mennesker turde bekende den Lære, der havde lyst ud af Aristobulus' hele Færd, som Liv og Salighed. Hun havde ogsaa let ved at tilgive sin Kusine, at hun havde anklaget hende. Hun var vis paa, at hun havde handlet i den bedste Hensigt. Hun vidste, at Junia hængte ved de gamle Guder med hele sin Sjæl, og at hun med Iver tog Del i Roms Selskabsliv. Men hun vidste ogsaa, at hun inderst inde var en ren Sjæl, der tillige var oprigtig og god. Hun behandlede saaledes sine Slaver meget mere hensynsfuldt, end det den Gang var Skik, og var parat til at lette dem deres elendige Stilling.

Pomponia havde Ret i, at Junia havde handlet i den bedste Hensigt. Junia hængte ved hende med hele sit Hjerter, og hun havde virkelig handlet af Kærlighed til sin Kusine. Hun saa en stor Ulykke i, at Pomponia vendte sig bort fra de gamle Guder, ja den største Ulykke, hun kunde tænke sig, og mente derfor at gøre sin Veninde den største Tjeneste ved at afværge denne Ulykke.

Saa levede da Pomponia videre saa fjernt som mulig fra alle de ugudelige Kredse.

Og Livet ved Hoffet gik sin sædvanlige Gang. Kejseren var sunket ned til en Tilstand af Svækkelse og Følelseshed, der ganske gjorde ham til et Bytte for sin ryggeløse Hustru og alle hendes Yndlinger. Med Trusler og Underfundighed bragte de ham til at dømmes mangen en rig Mand til Døden, for at de kunde konfiskere hans Ejendom og derved tilfredsstille deres umættelige Trang til Luksus.

Ingen vovede at hindre Messalina i at fortsætte sit Liv i Laster og Grusomheder eller at

aabenbare Sandheden for den gamle, udlevede Kejsers, thi alle frygtede hendes Hævn. Saa gik hun bestandig videre i sin Ryggeløshed. Til sidst var hun fræk og skamløs nok til engang, da Kejseren opholdt sig i Ostia, at gifte sig med en af de smukkeste Mænd i Rom.

Det blev Draaben, der bragte Bægret til at flyde over. Selv de mest ryggeløse i Rom fandt dog, at dette var at gaa for vidt. Og da Kejseren selv erfarede det, var det, som tog han sig sammen til ny Handlekraft, idet han baade lod hende og hendes nye Ægtefælle henrette.

De, der havde haabet, at den sædelige Tilstand ved Hoffet skulde være blevet bedre, nu da Messalina var ryddet af Vejen, blev skuffet. Den svage Kejsers lod sig friste til et nyt og lige saa ulykkeligt Ægteskab, nemlig med sin Broderdatter Agrippina. Hun var en Kvinde, der allerede den Gang var berygtet for sine Forbrydelser. Hun havde været to Gange gift — først med Domitius, med hvem hun havde Sønnen Nero, derefter med Palsenius, som hun grusomt myrdede. Efter Messalinas Død satte hun straks sine Garn ud for at blive hendes Efterfølgerske paa den kejserlige Trone, og ved sine snedige Kunstgreb lykkedes det hende. Hendes Hovedhensigt var at faa sin Søn Nero paa Tronen ved at fortrænge Messalinas Søn, Britannikus. Dette opnaaede hun ogsaa, idet hun fik Kladius til at antage sig Nero som sin Søn.

Under den nye Kejsersinde folte Pomponia, at hun mere end nogen Sinde burde holde sig borte fra det kejserlige Hof.

VIII.

LÆNKET TIL PÆLEN.

Før Pudens rejste til Rom, maatte han komme til Klarhed over, om Klaudia, efter hendes Forældres Plan, var blevet forlovet eller gift med Emrys. Hvis dette var sket, vilde han vende tilbage til sit Hjem og med den romerske Arme styrte sig ud i Krig og Farer for derved at glemme den unge Kvinde, der ejede hele hans Hjerter.

Paa Vejen til Regnum tænkte han paa alt, hvad han havde oplevet i Britannien, og ikke mindst paa de mange Grusomheder, han havde været Vidne til. Særlig var der en grusom Begivenhed, der bestandig traadte frem for hans Sjæl, og som han vilde meddele Klaudia.

Hvis han da virkelig fik hende at se. Men mon det vilde ske? Skulde det møs forundes ham atter at mødes med hende og faa Lov til at udveksle Tanker med hende? Og vilde hun saa vise ham den samme Gunst som hidtil, den Gunst, der saa synlig havde vakt Emrys' Mishag.

Alt dette sad han og tænkte paa, medens han red hen ad Vejen.

Endelig nærmede han sig Regnum, og hans Hjerter tog til at banke af Haab og Forventning, men ogsaa af bange Anelser.

For at komme hurtigere til Maalet standsede han ved en Bøjning af Vejen, overgav sin Hest til Følget, som han befalede at ride videre, og slog selv ind paa en Genvej, der førte igennem Skoven. Han kendte nøje den Vej og vidste, at den førte tæt forbi Druidernes Offersted. Da han kom i Nærheden deraf, mindedes han det sidste, frygtelige Offer, som den unge Prinsesse havde fortalt ham om. Han huskede saa tydeligt den Modvillie og Afsky, som Emrys' Optraeden havde fyldt hende med. Mon de mellemliggende Aar havde forandret hendes Sind? Mon hun efterhaanden var kommet til at se med andre Øjne paa disse barbariske Skikke? Nej — Pudens folte, det var umuligt. I Klaudias Karakter laa baade en Mildhed og en Fasthed, der udelukkede Muligheden af, at hun nogen Sinde kunde blive grusom og ubestendig, medens hendes Aands Klarhed og hendes Sjæls Længsler umuliggjorde, at hun atter kunde falde tilbage til den nationale Religions Mørke.

Men hvem var han selv, at han turde næse andre for formørkede og uvidende, fordi de tilbød raa og grusomme Gudsdomme? Var Roms og Grækenlands Guder næsten ikke lige saa raa?

Pudens var endnu en Hedning, om der end ved Klaudias Paavirkning var vaaenet en Længsel i hans Sjæl efter en højere Erkendelse. Med dyb Interesse havde han hørt paa alt, hvad hun havde fortalt ham om Aristobulus og det Ord, han forkyndte.

Hurtig skred han fremad. Da han nærmede sig den Lysning, hvor Offerstedet var, hørte han pludselig en klagende Stemme som fra en, der er i stor Smerte. Han standsede et Øjeblik og lyttede. Mon det skulde være et nyt Offer, der paa en grusom og oprørende Maade blev slagtet.

Atter lod den klagende Stemme, og med et syntes hans Hjerter at staa stille. Han syntes, han kendte denne Stemme, og forglemmede alt styrtede han af Sted, indtil han naaede Lysningen, hvor han havde et fuldt Overblik over Stedet.

Der stod Klaudia — bundet til en Pæl lige over for et skrækkeligt Afgudsbillede. Grenene af en gammel Eg, der stod tæt ved Randen af den hellige Kreds, dannede et Telt over hendes Hoved, og Efeuen, der slyngede sig om Egens knudrede Stamme, hang som Krans ned over hende. Om de nøgne Anker og om Haandledene bar hun massive, gyldne Ringe — et Tegn paa hendes høje Rang. Hendes store, blaa Øjne, hvori Taarerne glinsede, var løftet op mod den klare Himmel. Hendes Hænder var foldet over Brystet. Det bløde, gulbrune Haar faldt løst ned over hendes Skuldre, hvorfra hendes lange, hvide Klædning hang ned,

holdt sammen med en gylden Brosche. Solen var ved at gaa ned, og den hvide Skikkelse tog sig saerlig som fantastisk ud, som den stod der i Dunkelheden fra den omliggende Skov.

Pudens vilde styrte frem, men standsede pludselig, idet Klaudia med sagte og klagende Stemme begyndte at synge.

Det var en Lovsang til hendes Gud, hvori hun tillige anraabte ham om at frelse hende ud af hendes Undertrykkes Hænder og at forvandle deres Hjerter.

Hvilken Gud anraabte hun? Hvem vendte hun sig til i denne Prøvelsesstund med saadan Tillid og Fortrøstning, at det afskyelige Afgudsbillede, hvis store Øjne syntes at være rettet imod hende med Udtryk af Vrede og Hævn, ikke syntes at gøre det mindste Indtryk paa hende. Hendes Sang lod underlig højtidelig, og medens Pudens lyttede til, fyldtes hans Hjerter med den dybeste Beundring og Ærefrygt. Han forstod ikke alle Ordene, og han kendte ikke Navnet paa den Gud, hun anraabte, dog folte han sig usigelig grebet baade af hendes Bøn og af hele hendes Fremtoning. Han var i dette Øjeblik beredt til at tilbede den samme Gud, der kunde give hende Kraft til at synge en Lovsang endog i et Øjeblik, hvor hun var bundet til Døds-pælen.

Ved hendes Fødder laa hendes trofaste Hund, som Pudens godt huskede. Det var rørende at se, hvorledes den kloge, trofaste Hund ligefrem hang ved Klaudias Ansigt. Undertiden udtrykte den sin Uro og sin Uvillie ved en let Hylen, og paa forskellig Maade søgte den at lede sin fangne Herskerindes Opmærksomhed hen paa sig, men hun lagde kun lidt Mærke til den.

Pudens kunde ikke længer tie stille, han maatte afbryde den unge Piges Sang. Hans Hjerter brændte af Spænding og Ophidselse. Kunde det være muligt, at en saa frygtelig Skæbne havde ramt Kogidunus' Familie, siden Klaudia stod der som en Fange, der skulde ofres til Guderne, ventende paa den samme frygtelige Død, som hine britiske Krigsfanger maatte lide.

Pudens styrtede frem og kastede sig for hendes Fødder, idet han raabte:

„Klaudia, skal jeg genfinde dig saaledes efter Aars Adskillelse, hvori jeg steds har baaret dit Billede i mit Hjerter? Hvorfor staa du her? Maa jeg ikke hjælpe dig? Maa jeg ikke befri dig?“

Luath sprang med en truende Knurren løs paa ham, men kendte ham straks og begyndte derpaa at vise alle Tegn paa den højeste Glæde.

Ved Lyden af hans Stemme og ved at se hans Skikkelse for en heftig Rødme hen over Klaudias blege Ansigt, og det vemodige Udtryk, der før havde hvilet over det, forvandlede det til Glæde og Haab.

Hun rakte sine Hænder ud imod ham, og han saa nu, at hendes Arme var snøret sammen over Albuerne, og at Baandene paa en pinlig Maade hindrede hendes Arme i enhver fri Bevægelse. Han trak sin Dølk, og før hun kunde forhindre det, skar han de Baand over, hvormed hendes Arme var bundet, saa at hun nu kun var bundet til Pælen ved et Bæb omkring Livet.

„Nej, Pudens,“ sagde hun med en Stemme, der skælvede af Bevægelse, „jeg vil kun modtage Friheden af min Moder, paa hvis Befaling jeg staa bundet her.“

„Din Moder, Klaudia! Kan hun handle saaledes mod sit eget, sit eneste Barn? Og af hvad Grund staa du i denne beskæmmende Stilling?“

Klaudia rødmede, men hun fandt ingen Grund til at fortie Sandheden for ham.

„For at tvinge mig til at blive min Fætter Emrys' Brud. De mente, at naar de stillede mig her foran det skrækkelige Gudebillede, saa vilde jeg blive saa bange, at jeg sagde ja. Men de tager fejl. Paa den Maade tvinger man mig ikke til at give en Mand, som jeg ikke elsker, min Haand.“

Hendes Ord glædede Pudens i høj Grad. Klaudia var altsaa endnu fri, og hendes Stilling over for sin Fætter den samme.

„Har Emrys taget Del i denne grusomme Behandling?“ spurgte han.

„Ja,“ svarede hun stille.

„Han har altsaa prøvet at vinde dig ved en raa og afskyelig Voldshandling! Hvor uværdigt!“

„Emrys er Guderne og deres Tjenere lige saa hengiven som min stakkels Moder,“ sagde Klaudia undskyldende. „De er begge afhængige af Uther. Han har bestemt, at jeg skal ægte min Fætter, hvad der for Resten falder sammen med mine Forældres Ønske, da begge Riger derved bliver forenet. Jeg har opvakt Præstens højeste Vrede, dels fordi jeg har vægret mig ved at gifte mig med min Fætter og dels derved, at jeg ikke længer vil tilbede Britaniens Guder, men kun den eneste sande Gud, som Aristobulus forkyndte.“

„Og saa vover han at hævne sig paa denne Maade — paa dig, hans Konges Datter? Skam over den fejge Kryster, og Skam over de Guder, hvis Tjener han er.“

Klaudia smilede. I det samme mødtes deres Blik, og Pudens læste i hendes Øjne, at hun var enig med ham, hvad der fyldte ham med Henrykkelse.

„Har du tænkt paa det, vi talte om — det, som Aristobulus forkyndte?“ spurgte hun alvorlig.

„Ja, Klaudia, jeg har tænkt derpaa hver Dag, og jeg har opfyldt alt, hvad du bad mig om. For Resten har jeg set ham selv og hørt ham forkynde sit Evangelium.“

„Aristobulus?“

„Ja.“

„Klaudias Øjne tindrede, og begejstret raabte hun:

„Du har set ham og hørt ham! Hvor er han, hvor kan jeg faa ham at se?“

„I denne Verden vil du aldrig mere faa ham at se. Aristobulus er død.“

„Død,“ raabte Klaudia, og en hemmelig Anelse fyldte hende med Angst. „Hvorledes døde han? Har nogen vovet at lægge Haand paa ham?“

„Han døde som en Helt, som en Mand, der kan ofre alt, end god selve Livet for den Sag, han kæmper for. Jeg vilde have reddet ham, jeg vilde have forsvaret ham, for din Skyld, Klaudia, selv om jeg skulde have sat mit eget Liv til derved, men det var umuligt. Hans Dødsdom var fældet, og ingen kunde redde ham. Men jeg fik Lov til at se ham dø.“

„Hvorledes dræbte de ham?“

„Paa Baalen.“

Der gik en Gysen gennem Klaudias Legeme ved Tanken om sin Vens Lidelse.

„Fortæl mig alt, hvad du ved om ham. Var der ingen af mine Landsmænd, der omvendte sig?“

„Jo, man har fortalt mig, at hvor han kom hen, var der mange, der blev grebet af hans Ord og ka stede deres Gudebilleder bort. Selv enkelte druidiske Præster antog hans Lære. Selvfølgelig vakte alt dette Opsigt. Præsteskabet begyndte at forstaa, at han kunde blive farlig for deres Religion og Stilling. Og saa begyndte Forfølgelsen. Til sidst blev han grebet og dømt til Døden. — Jeg havde en Aften fjernet mig lidt fra Lejren. Min Vej førte mig forbi et Offersted omtrent som dette. Der blev jeg tilfældig Vidne til et af disse afskyelige Scener, som du har fortalt mig om. I blandt Fangerne, der skulde brændes, genkendte jeg ogsaa Aristobulus. Hvad vilde jeg ikke have givet for at redde ham. Men du ved, at den, der først er faldet i Præsternes Klør, er fortabt. Men jeg maatte være ham saa nær, jeg kunde, og skønt jeg udsatte mig for den største Fare, ja for at komme til at lide samme Skæbne som han, traadte jeg ind i den inderste Kreds af Tilskuerne.“

Han holdt inde et Øjeblik, og Klaudia sagde aandeløst:

„Fortæl videre. Hvad saa du? Sagde han noget?“

„Hvad jeg saa? Klaudia, jeg saa et Syn, som jeg aldrig vil glemme her paa Jorden. Om han sagde noget? Ja, han sagde Ord, der vil synge for min Sjæl, saa længe jeg lever. Først talte han til sine Lidelsesfæller. Han forkyndte dem om en, der har lidt Døden for dem, og søgte at vende deres Hjerter til ham i den sidste Stund. Men de hørte kun sløvt paa det. Der var vist ingen af dem, der forstod noget af, hvad han sagde. — Til sidst — da han selv stod paa Baalet, rakte han Armene op mod Himlen og bad. Og jeg hørte hvert Ord, han sagde. Hans Ord gav mægtigt Ekko i den omliggende Skov. Han bad for Britannien og for alle dem, der havde hørt hans Ord. Han nævnedes ogsaa dit Navn, Klaudia, og han nævnedes Pomponia og mig og mange flere.“

„Hvad bad han om — for mig?“ sagde Klaudia.

Der bredte sig et Skær af Rødme hen over den unge Romers Ansigt, idet han svarede:

„Ja, Klaudia — jeg havde fortalt om vort Samvær i din Faders Hus og om vore Samtaler, og han bad om, at du selv maatte naa frem til det fulde Lys og være mig en Hjælp paa Vejen.“

Klaudia saa forvirret ned. Dog syntes hans Ord ikke at vække hendes Mishag.

„Jeg er meget mere uvidende, end du tror, Pudens. Jeg er selv langt fra Maalet og kan derfor kun være en daarlig Hjælp for andre. O, men jeg længes efter Lys, efter at vide noget mere om den Frelser, som Aristobulus forkyndte for mig og Pomponia.“

„Aristobulus havde Omsorg for dig, Klaudia, og under vor sidste Samtale bad han mig om at overbringe dig dette. Maaske det kan være dig til Hjælp.“

Pudens trak en Pergamentrulle frem fra sit Bryst og rakte hende.

„Han kaldte det et Evangelium og sagde, at det betød et glædeligt Budskab. Han sagde, at Bogen indeholdt Jesu Kristi Historie, og at den var skrevet af en af hans Disciple. Han sagde fremdeles, at han havde oversat den i det britiske Sprog, og bad mig om at bringe dig denne Afskrift tilligemed hans Velsignelse og med den Bøn, at den maatte blive dig en Hjælp til at naa helt frem til den fulde Tro og den fulde Fred. Jeg har læst lidt i den, hvad han gav mig Lov til, og jeg kan forstaa, at det er en Beretning om den Jesus, du har fortalt mig om. Men jeg er jo ikke dit Modersmaal saa mægtig, at jeg kan forstaa det altsammen. Men du vil nok være min Lærer, Klaudia, ikke?“

„Jo, jeg vil, Pudens, saa godt jeg kan,“ svarede hun hjertelig. „Men fortæl mig nu, hvorledes Aristobulus døde?“

„Han døde, som jeg aldrig kunde tænke mig nogen dø. De andre jamrede, men han sang, idet hans Øjne straaledede med en himmelsk Glans. Derefter bad han for sine Fjender, og det sidste Ord, jeg hørte, var dette: „Herre Jesus, annam min Aand.“

(Fortsættes.)